

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.516/2012/4.szám

A Kúria a Nagyné Dr. Márton Veronika pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága alperes ellen rendszeres szociális járadék iránt a Miskolci Munkaügyi Bíróságon 4.M.29/2012. szám alatt indított és 2012. április 12. napján kelt 6. számú ítéletével befejezett perében a jogerős határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Miskolci Munkaügyi Bíróság 4.M.29/2012/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült illetéket a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes 1993. június 15-ig keresőtevékenységet folytatott, 1993. június 15-től 1993. július 29-ig munkanélküli ellátásban, míg 1995. szeptember 1-jétől 2010. augusztus 1-jéig rokkantsági nyugdíjban részesült. A Miskolci Munkaügyi Bíróság 4.M.293/2011/11. számú ítéletében megállapította, hogy a felperes össz-szervezeti egészségkárosodása 40%-ot meghaladja és 1993. június 15. napjától áll fenn. A felperes 2010. szeptember 1-jén előterjesztett rendszeres szociális járadék megállapítása iránti igényét a megismételt eljárás során az alperes 2011. október 27. napján kelt határozatában elutasította, mivel az egészségkárosodott személyek szociális járadékairól szóló 387/2007.(XII.23.) Korm. rendelet (Kr.) 10. § (2) bekezdése alapján a kérelmét elkésztetten - 24 hónap

elteltével - terjesztette elő. Az alperes Jogorvoslati Főosztálya 2011. december 13. napján kelt másodfokú határozatával az alperes elsőfokú határozatát helybenhagyta.

A felperes keresetében társadalombiztosítási határozatok hatályon kívül helyezését kérte.

A munkaügyi bíróság a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában idézte a Kr. 10. § (2)-(3) bekezdésében írt rendelkezéseket és megállapította, hogy a felperes 2010. szeptember 1. napján nyújtotta be a kérelmét, így fentebb hivatkozott jogszabály vonatkozik rá. Ezért a Kr. 10.§ (2) bekezdés szerint a felperesnek a keresőtevékenység megszűnésétől számított 24 hónapon belül kellett volna kérelmét előterjeszteni. A 10. § (2) bekezdésében meghatározott határidő jogvesztő. A felperes keresőtevékenysége 1993. július 29-én szűnt meg, egészségkárosodása 1993. június 15-től állt fenn, ezt követően pedig több mint 24 hónap telt el. A fentiekre tekintettel a bíróság megállapította, hogy az alperes jogszerűen utasította el a felperes kérelmét.

A munkaügyi bíróság ítélete ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben az ítélet megváltoztatását, kereseti kérelme szerinti döntés meghozatalát kérte, törvénysértésre hivatkozva.

Felülvizsgálati kérelmének indokai szerint a munkaügyi bíróság jogszabálysértően járt el, mikor egy 2007. évben megjelent jogszabályhely (Kr.) alapján utasította el kérelmét. Hivatkozott arra, hogy 1993. június 15. napjától kezdődően rendelkezik 40%-ot meghaladó egészségkárosodással, amikor a Kr. még hatályos nem lehetett. Álláspontja szerint a Kr-nek és a 168/1997. (X.6.) Kormányrendeletnek visszamenőleges hatálya 1993. június 15. napjára nem lehet. A releváns időszakban (1993. június 15-től - 1995. szeptember 1-ig) a később meghozott jogszabály mellékleteként rendszeresített nyomtatványok, elektronikus űrlap még nem álltak az igénylők rendelkezésére, így a bíróság ítéletében hivatkozott jogszabályokat alkalmazni vele szemben nem lehet.

A felperes felülvizsgálati kérelmében hangsúlyozta, hogy a rokkantsági nyugdíj megszűnését követően 1 hónapon belül benyújtotta rendszeres szociális járadék megállapítására vonatkozó igényét.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a 2008. január 1-jétől hatályos Kr. 5. § (1) bekezdésére és 10. § (2) bekezdésére hivatkozva előadta, hogy az ügyfélnek az ellátásra vonatkozó igény benyújtásakor az igény érvényesítésére a keresőtevékenység megszűnésétől számított 24 hónapos jogvesztő határidő áll rendelkezésre. A Kr. 22.§ (1) bekezdése értelmében a 2008. január 1-je után benyújtott igények esetén a Kr. vonatkozó szabályait kell

alkalmazni. A 2007. december 31. napjáig hatályos megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatásáról és szociális ellátásáról szóló 8/1983. (VI.29.) EüM-PM együttes rendelete szerint az ellátást kizárólag azon személyek részére lehetett megállapítani, akik munkaképesség-csökkenése munkaviszony jellegű jogviszony alatt következett be, ugyanakkor az ellátás iránti igény időkorlát nélkül érvényesíthető volt. A 2008. január 1-jén hatályba lépett Kr. 10. § (2) bekezdésének alkalmazását előíró 22. § (3) bekezdése a 24 hónapos jogvesztő határidőnek az alkalmazását vezette be. Az alperes szerint a felperes esetében az egészségkárosodáson alapuló igény érvényesítése a Kr. 10. § (2) bekezdésében rögzített jogvesztő határidőn belül nem történt meg, mivel 1993. június 15-től (az össz-szervezeti egészségkárosodás időpontja) 2010. szeptember 1-jéig (rendszeres szociális járadék iránti igény benyújtásának időpontja) között 794 nap telt el, így a felperes igényét a bíróság jogszerűen utasította el.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet - a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján - tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kr. 10. § (2) bekezdése alapján a rendszeres szociális járadék iránti kérelmet a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997.(X.6.) Korm. rendelet (R.) 1. §-a szerint illetékes regionális nyugdíjbiztosítási igazgatósághoz az erre rendszeresített nyomtatványon vagy elektronikus úrlapon kell benyújtani annak a keresőtevékenységnek az időtartama alatt vagy a megszűnésétől számított 24 hónapon belül, amelynek során az egészségkárosodás bekövetkezett. A határidő jogvesztő.

A munkaügyi bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes 2010. szeptember 1-je, vagyis az igénybejelentés napja előtt rendszeres szociális járadékot a Kr. 10. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően nem igényelt. Az össz-szervezeti egészségkárosodása - a törvényi feltételekben meghatározott mértékben - már 1993. júniusától fennállott.

A Kr. 5. § (1) bekezdése és a 10. § (2) bekezdése tartalmazza a rendszeres szociális járadékra való jogosultság feltételeit. Nem vitás, hogy a felperes egészségkárosodása alapján erre jogosultságot szerezhetett volna, ha csak ez a törvényi feltétel. Azonban a 10. § (2) bekezdése szerint az igényérvényesítésre annak a kereső tevékenységnek az időtartama alatt, vagy megszűnésétől számított 24 hónapon belül kell hogy sor kerüljön, amelynek során az egészségkárosodás bekövetkezett és ez a határidő jogvesztő. Vagyis önmagában az egészségkárosodás a jogosultság megállapításához nem elegendő, az igény érvényesítéséhez pontos

határidőt (jogvesztő határidőt) szab a törvény.

A felperes egészségkárosodása már 1993. júniusától fennállt és ezt követően több mint két év telt el a rokkantsági nyugdíj ellátás igénybevételeig. Ezen idő alatt nyilvánvalóan az utóbb hatályba lépett törvény előírásainak alkalmazására nem kerülhetett sor, vagyis a felperes esetében ezen rendelkezés alapján a szociális járadék megállapítása sem történhetett meg.

Az R. 5. § (1) bekezdése a rendszeres szociális járadékra való jogosultság elsődleges feltételeként írja elő, hogy erre az ellátásra az a személy jogosult, akinek a legalább 40 %-os mértékű egészségkárosodása a keresőtevékenység folytatásának időtartama alatt keletkezett.

A jogszabály e jogosultsági feltétel tekintetében időbeli korlátozást nem tartalmaz, tehát ebből a szempontból bármely időpontban, azaz a rendelet hatályba lépése előtt fennállt keresőtevékenység idején bekövetkezett egészségromlás is megalapozhatja a járadékra való jogosultságot.

Mindezek figyelembevételével megállapítható, hogy a felperes téves jogértelmezéssel tekintette visszamenőleges hatályú alkalmazásnak a jogosultság elbírálásánál irányadó tények megállapítását, amennyiben azok az R. hatályba lépése előtti időpontra estek.

Az irányadó, nem vitatott tényállás szerint a felperes egészségkárosodása 1993. júniustól folyamatosan fennállt a perbeli igényérvényesítés idején 40 %-ot meghaladó mértékben.

Mivel a perben az nem képezte vita tárgyát, hogy felperes 1995. szeptemberéig keresőtevékenységet nem folytatott, a támadott társadalombiztosítási határozatok az akkor bekövetkezett egészségkárosodásra tekintettel a járadékra való jogosultság hiányát jogszabálysértés nélkül állapították meg.

A Kr. nem visszamenő hatályú alkalmazásáról, hanem egy ellátás törvényi feltételeinek meghatározásáról van szó.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati eljárási költsége tárgyában a Pp. 78. § (2) bekezdése értelmében rendelkezni nem kellett.

A felülvizsgálati eljárás illetékét - figyelemmel az R. 10. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Tny. 81. §-án alapuló tárgyi illetékmentességre - a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2013. március 11.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Patassyné
dr. Dualszky Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő